

Franska metoder möter svenska

Göteborg kallas ibland Sveriges port mot väster. I dess väldiga hamnanläggningar pulserar en stor del av landets väldiga in- och utflöde av gods. Men när ArbetarInitiativets Margaux Leduc från det franska antikapitalistiska partiet NPA besökte Skandiahamnen tidigt i måndags morse fick hon se att hamnarbetarna kan slå igen porten med en väldig smäll.

Margaux Leduc

FOTO: LINN HUORT

De väldiga hamnkranarna hade slutat att svinga sina väldiga containerlaster. De kilometerlånga kajerna var öde på folk som under en söndag eftermiddag. Infarterna blockerades snabbt av köande tradare. Hamnarbetarnas truckar och bilar flockades i stället utanför Rivöbaren...

Margaux Leduc kom ut hit till ytterhamnarna på norra älvstranden för en stunds diskussion med facket Hamnfyrans styrelsemedlem Erik Helgesson, samtidigt som förbundets medlemmar med en tvårtvåtimmars repressaliestrejck mot Hamnstyret lamslog all verksamhet.

– Bakgrunden till den här bestraffningen är att Hamnarbetarförbundets avdelning fyra vägrats vara med i den förhandling om så kallad övertalighet som Hamnen nu sitter i tillsammans med Transport, berättar Erik Helgesson för Margaux Leduc.

– Detta trots att åttio procent av alla arbetare här i hamnen är medlemmar hos oss. Transport representerar bara ett fåtal av de arbetare som man vill säga upp.

Tvåtimmarsstrejken i måndags var en fortsättning på den stridsåtgärd som Hamnarbetarförbundet tvingades att gå in i för några veckor sedan. För att minska det ekonomiska bortfallet för den enskilde medlemmen strejkade då i genomsnitt

hundra av förbundets medlemmar varje vardag under en vecka, 24 timmar var. Skälet var just att Göteborgs Hamn AB förhandlingsvägrat när det gällde turordningslistorna. Under denna konflikt använde sig Hamnstyret av två ”blixtarbetare” som strejkbrytare. En förlöpning som nu bestraffades med tvåtimmarsstrejken.

Om strejkvapnet

Under ett livligt meningsutbyte fick Margaux Leduc höra Erik Helgessons berättelse om hur hamnarbetarna här i Göteborg under decennier tvingats att försvara sin kämpande och demokratiska fackförening, både mot Göteborgs Hamn och mot LO-styret.

Margaux Leduc kunde samtidigt förtydliga bilden av de sociala protesternas Frankrike. Även ”på franska” och trots fri strejkrätt är det ingen lättvindig historia att ta till strejkvapnet. Den svåra ekonomiska krisen tvingar även den franska och mycket mer brokiga fackföreningsrörelsen att använda sig av endast korta punktstrejcker eller bara protestmöten efter jobbets slut. Det är framförallt i den offentliga sektorn som längre strejker iscensatts. Eller vid de företag där ägarna vill lägga ned produktionen och där de anställda alltså har allt att vinna och ingenting att förlora

med mer drastiska metoder, som ockupationer eller ”boss-nappings”.

Under samtalet passerar många glada miner fikabordet. Hamnarbetarna har vridit om portlåset ordentligt och flera strejkvakter passerar fackexpeditionen och rapporterar att strejken är framgångsrik. Hamnen står still. Protesten har gått fram.

Diskussionen på Hamnfyrans expedition avslutas med en internationell utblick. Erik Helgesson är väl bevandrad med stridbarheten hos inte minst Marseilles hamnarbetare och visar en del fackliga standar från förbund i andra landänder. De är placerade på hedersplats i styrelserummet och är symboler för den internationella fackliga solidaritet som ofta funnits mellan hamnarbetarna i olika länder.

– Vi vet att vi kan räkna med ett handfast stöd från arbetarna ibland annat Frankrike och USA. Där finns stor facklig stridbarhet, understryker Erik Helgesson.

Enade trots politisk splittring

Från Skandiahamnen fortsätter Margaux Leducs besök i arbetarnas Göteborg med en kopp kaffe på Bilbitens mysiga lilla lunchrestaurang ute vid Volvo Lastvagnars Tuvefabrik. Här är Tomas Johanssons stamgäst och med vid bordet sitter också

Christer Lindsjö. Bägge är de fackordföranden i två av IF Metalls lokala gruppstyrelser inne i verkstäderna.

Tillsammans ger de Margaux en bild av hur de tillsammans med fabriken andra gruppstyrelser, trots politisk splittring, lyckats med att nå ut med en kompakt facklig protest mot företagets massvarsel. Inne i fabriken diskuteras nu hur man kan gå vidare. Hur kan alla Lastvagnars alla fackliga organisationer i landet samlas? Hur långt är medlemmarna beredda att gå? Kan man pressa IF Metalls ledning?

Margaux Leduc berättar om hur många arbetare i Frankrike försöker att flytta ut sina protester till befolkningen i stort. Hur de ständigt försöker vinna opinionen på sin sida. Vid lunchbordet diskuteras också ArbetarInitiativet och den gemensamma EU-vals kampanj som nu är i gång mellan svenska och franska arbetare.

– En av våra huvudkandidater är fackordförande på en av Peugeotts fabriker, berättar Margaux Leduc för Christer Lindsjö, som själv är en av ArbetarInitiativets kandidater.

– Vår idé, det som vi i franska NPA vill skapa, det är ett gemensamt europeiskt antikapitalistiskt parti, avslutar hon.

Göte Kildén

intis@internationalen.se